

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 30. aprila.

Pretekla sobota bila je v tem pomenljiva, da je storila konec že skoro neprijetnemu, ker v nika-kej razmeri z vsebino predmeta stoječemu parlamen-tarnemu boju o šolskeji noveli, katera je bila v tretjem branji s 170 proti 167 glasom, tedaj s tremi glasovi večine vzprijeta.

Večina bila je mala, a bila je večina in to je dovolj. Uzrok da je desnica zmagala s tako malo glasi — ko je še pri drugem branji razmerje glasov bilo 173:160 — iskati je v tem, da je na levici bil odsoten jedini dr. Hoffer, da sta jej pa v zadnji hip prišla na pomoč še poslanca Köpl in Wittmann ter se jej pridružili: Mladočeh Tilser in parlamen-tarična Ajaksa Fürnkranz in Schönerer, katera slednja sta pri vsej specijalneji debati glasovala za novelo, naposled pa se odločila proti njej in tako dokazala, da njima nedostaje potrebne resnobe. Izmej desnice pa so bili odsotni dalmatinski poslanci Conte Barelli, grof Pozza, dr. Šupuk in Vojnović, dalje baron Loudon, grof Rom. Potocki in Trojan; poslanci Gniewosz, Ozarkiewicz in grof Vetter zdržali so se glasovanja.

Ne bodemo se več spuščali v razpravo o šol-skeji noveli, ker ima za nas bolj podredjeno važnost in ker se je že itak do sita pisalo o njej, opomnimo torej jedino to, da je glavno težišče vse debate ka-kor tudi glasovanja to, da sta levica kakor desnica v sicer ne odlično hvaležnem vprašanji poskušali svoje sile; da je desnica prav dobro prestala ta svoj zrelostni izpit, levica pa zaradi neuspeha v be-sede pravem pomenu besnela in izzivala strasti in nedostojnosti, kakeršnih bi sicer v parlamentarnih zborih ne pričakovali. Res je sicer, da je neugodno, da celo mučno biti v manjini in to brez upanja, da se zopet pride na krmilo, a zaradi tega še ni treba tako razsajati, kakor sta n. pr. Plener in

Herbst, marveč levičnjaki morali bi kazati svojo dr-žavniško sposobnost ravno mirnim, hladnokrvnim in dostojnim debatovanjem.

In takim dogodkom nasproti, katere je zakri-vila levica, mora vsacega Slovana užaliti, da je Mla-dočeh Tilser ostavil domači prapor in vsled nekega napačnega, recimo samodopadljivega liberalizma s svojim glasom pomnožil nasprotne vrste in da sicer izvrstno glasilo Mladočehov v tem vprašanji nema objektivnega vida, temveč v svojej zadnjeji številki jadikuje, da nad tem glasovanjem Čehov ves svet zmajeva z ramami in se jim od vseh strani očita, da so se prodali reakciji, konci svojega članka pa se obrača celo do Nemcev, naj bodo spravljivi s Slovani in potem bodemo svobodni vsi.

Žalostno je, da po tolikih trpkih izkušnjah Mladočehi še goje vero in upanje v nemško sprav-ljivost in da nasproti že tolikrat premlevanemu oči-tanju o reakciji kažejo tako nervozno občutljivost. Saj so vendar imeli dovolj prilike, preveriti se, da se vsa vprašanja sučejo o nadvladi, o hegemoniji Nemcev, kateri reakcijo le kot strašilo labkovernim kalinom stavijo v politični svoj zelnik, hoteč pri tem doseči le svoje eminentno sebične namene, od ka-terih pa je do svobode še nekoliko Sirijevis razdalj.

Kakor pri levici občutljivost o parlamentarnih porazih ni koristna, isto tako je nervoznost vsled očitjanja reakcije naravnost škodljiva, posebno, ako to očitjanje prihaja od Nemcev, ki so reakcijo od nekdaž že vzeli v zakup in ki s tacimi zbadljaji ne nameravajo ničesa družega, nego odkrušiti par ni-čemurnih članov od sicer tesno in krepko spojene desnice.

Še bolj čudno in po polnem nerazumljivo pa se nam dozdeva, ako se ta občutljivost kaže tudi Magjarom nasproti in se s strahom citira, da „Pe-ster Lloyd“ pravi, ka Slovanstvo podpira reakcijo, da boče nastala popolna noč itd. — isti „Pest.

Ll.“, ki nema niti žale besedice o tem, da hote Magjari v Marmaroškeji županiji — kjer so sami Ma-lorusi in Rumunci — kar „sans phrase“ odpustiti 24 narodnih učiteljev, ker magjarski ne znajo.

Je-li to svoboda, ali reakcija, nečemo razprav-ljati, dovolj bodi, da je istina!

In vedno nemški.

V soboto (21 t. m.) priseglo je slovesno sedem uradnikov iz finančne stroke, ki so pretokle dni avansirali. Pri prisegi bila sta prisotna p. n. na-mestnik Jovanović in finančni ravnatelj svetnik Beden.

Da je bil kak inostranec navzočen pri tej pri-segi, ne bi nikdar trdil, da ti uradniki službujejo v zemlji hrvatskeji in da jim je naloga, občevati z na-rodom v Dalmaciji. Prisega bila je oddana nemški kljubu temu, da ta zemlja ni nemška, in da ti urad-niki neso Nemci. Kaj še več? Dvojica izmej njih ne zna niti besede nemški, tedaj nesta razumela tega, kar sta prisegala. Vsled tega utegnil bi kdo staviti vprašanje, je-li za to dvojico prisega veljavna; a to vprašanje mi povsem opuščamo, ker smo pre-verjeni, da bode vsa sedmorica na isti način vestno opravljala svoje dolžnosti. Tudi jim niti od daleč ne moremo pripisovati krivde zaradi nemške pri-sege; oni so pač ponavljali slova, katera so drugi govorili, a inache neso mogli, ko bi bil kateri izmej njih tudi želel inache.

Ta prisega, izrečena v nemškem jeziku, napo-tuje nas danes na tista razmotrivanja, katera smo tolikrat izrekli o našem položaji, osobito pa o baronu Jovanoviću in katera ponavljati bilo bi odvišno. Kaj pomenja ta nemška prisega? Ali da se ta naša de-žela smatra nemško, ali ako se ne smatra, da se želi nemška uprava. V jednom in drugem slučaji merodajni krogi neso na pravem potu in ne hodijo po oneji cesti, katera jedina bi zadovoljila narod in zajamčila dobre odnošaje mej narodom in vlado.

LISTEK.

Stotnikova hči.

(Roman A. S. Puškina, poslovenil —.)

IX. Poglavje.

Ločitev.

(Dalje.)

— Čitaj na glas, rekel je samozvanec. Tajnik je začel glasno slovati sledeče:

„Dve suknji, platnena, svilnata in pasasta: šest rubljev.“

— Kaj to pomenja? rekel je Pugačev in na-gubančil čelo.

— Ukaži dalje čitati, odgovoril mu je mirno Saveljič.

Tajnik je nadaljeval:

„Uniforma iz tankega zelega sukna: sedem rubljev.“

„Hlače bele suknene: pet rubljev.“

„Dvanajst srajc iz holandskega platna z man-šeti: deset rubljev.“

„Omarica za čaj: dva in pol rublja . . .“

— Kaka neumnost? zaklical je Pugačev. Kaj je meni mari za omarice, hlače in manšete?

Saveljič se je odkašljaj in začel mu je raz-lagati:

— To, oče, je zapisnik blaga mojega gospoda, katero so pokradli razbojniki . . . ki . . .

— Kaki razbojniki? zakričal je grozno Pu-gačev.

— Ne zamerite, zagovoril sem se, odgovoril je Saveljič. Ne razbojniki, a tvoji fantje so tako stikali in ropali. Ne zameri, konj se še na štirih nogah spod-takne. Ukaži čitati do konca.

— Čitaj dalje, rekel je Pugačev.

Tajnik je nadaljeval:

„Jedno katunovo in jedno tafetovo odejo s pa-volnato podlogo: štiri rublje.“

„Lisičji kožuh, podvlečen z rudečim suknom: sto rubljev.“

„Zajčji kožuh, darovan vašeji milosti v stepnej gostilnici: petnajst rubljev.“

— Kaj še! zakričal je Pugačev in oči so se mu zablistale.

Reči moram, da sem se bal za svojega slugo.

Hotel je zopet začeti objasnjevati, a Pugačev je za-

kričal nad njim: „Kako si se predrznil lesti k meni s takimi neumnostmi!“ Iztrgal je tajniku list iz rok in ga zalutal Saveljiču v obraz: „Tepec! Če so vaju obrali, to je prava nesreča. Ti sivec, bi moral vedno Boga prositi za me in za moje tovariše zato, da s tvojim gospodom ne visita skupaj z družimi nepokorneži . . . Zajčji kožuh! Ali ne veš, da bi jaz lahko ukazal tebi živemu odreti kožo, in iz nje narediti kožuh?“

— Kakor je vaša volja, odgovoril je Saveljič, a jaz nesem sam svoj človek in odgovoren sem za gospodovo blago.

Pugačev bil je ravno pri volji. Obrnil se je in odjahal, ne da bi bil izustil še kako besedico. Švab-rin in starešine šli so za njim. Njegove čete odšle so po vrsti iz trdnjave. Narod spremljal je Pu-gačev. Ostal sem sam s Saveljičem na trgu. Moj sluga držal je v rokah zapisnik pokradenega blaga in pregledoval ga je žalosten.

Videč moje dobro sporszumljenje s Pugače-vom, hotel je porabiti to v korist; modri namen se mu je pa ponesrečil. Začel sem ga oštevati radi njegove neumestne gorečnosti, a nesem se mo-gel zdržati smeja. „Le smejaj se, gospod,“ od-

Je li še potrebno praviti, da ta dežela ni nemška, da nemška biti neče, da nemška nikdar ne bode? — Dalmacije ni nikdo mogel poitalijančiti, še manj pa jo bode kdo ponemčil. Italijani so nam neposredni sosedje, njihova knjiga bolj prija našej čudi, našemu nebu, našim čustvom, a? — A ostali smo Hrvatje vsled vsakeršnih poskusov poitalijančenja. In ako nas nihče ni poitalijančil, še manj nas bode ponemčil. Divno naše morje, vedro naše nebo, naša narava, vzleti našega srca in našega uma: vse to samo ob sebi vojuje proti jeziku, ki bi nam došel z mrzlega, oblačnega in namrgodjenega severa.

No, zakaj govorimo o tem? Ampak, ako hipotezo, da se naša dežela v nekaterih krogih smatra nemško, pustimo na stran, nam to daje dokaz, da se naša uprava malo po malo nemči in da se tako mej njo in narodom snuje nekak jez, kateri ne more biti na korist niti narodu, niti državi. V nemškej prisegi torej mi vidimo novo znamenje one težnje, ki se opaža že dlje časa, da se z upravo napravi nekaj tujega, narodu nepristojnega, nekaj od naroda popolnoma različnega. Narod in uprava morala bi biti jedna celota, a ako člani uprave govore jezik, ki ni jezik narodov, preneha ta celota: vsako složno delovanje je onemogočeno in narod smel bi slutiti, da se njegov jezik ne spoštuje, da se smatra za nekaj podrejenega (nižom vrsti), da za stalno vladi ni prikladen. Kako se strinja z nemško prisego v hrvatskej deželi ravnopravnost, kako razvoj vseh narodnostij, zajamčen v državnih osnovnih zakonih, kako program pomirjenja sedanjega ministerstva?

Razen tega pa ima nemška prisega, o katerej govorimo, v tem času še poseben pomen. Ta posebni pomen prihaja iz tega, ker se že ve, kako se narod protivi nemškemu jeziku v upravi, ker se je proti temu pojavilo toliko glasov, — a da se kljub temu blažena nemščina vedno bolj goji.

Ta nemška prisega nalaga narodu vedno večjo dolžnost, da se pri volitvah še bolj slovesno in energično izjavi za obrambo svojih pravic.

„Narodni list“.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 30. aprila.

Državni zbor končal je svojo 14 dni trajajočo debato o šolski noveli tudi v tretjem čitanju. Resolucija, zadevajoča reformo ljudskega šolstva se je vzprejela; večina pa ni bila izdatna, ker je na desnici manjkalo mnogo poslancev. Levica pogrešala je samo Hofferja, desnica pa poslance: Borrelli, Gniewosz, R. Potocki, Pozza, Šupuk, Trojan, Vojnović; Loudon, Ozarkiewicz in Vetter. Schöne rer, Fürnkranz in Tilser glasovali so proti noveli. Ko se je obznanil rezultat glasovanja, je bila levica zelo iznenadjena in poparjena, do zadnjega je mislila, da se ji bode posrečilo razrušiti „železni ob-

roč“, ki veže posamezne stranke na desnici; a morala je na žalost uvideti, da je solidarnost večine vsled njenih brezobzirnih in neutemeljenih napadov postala le še močnejša. Konečno odgovoril je minister-prvosednik grof Taaffe na surove napade Plenarja, ter odločno poudarjal program svoje vlade, katere smoter da je bil vedno in bode sprava narodov avstrijskih; večina, v katerej so zastopani vsi narodi Avstrije, je jedino prava avstrijska, in vlada je na to ponosna.

Prvotno za konec maja nameravane volitve v **dalmatinski** deželni zbor so se preložile. V dan 12. junija volijo kmetске občine, 14. junija mesta in trgovske zbornice, dne 16. junija pa veleposestniki.

Shod **Rusinov** v Lvovu, ki je bil nameravan v 10. dan maja, pa se je preložil v negotovi čas, bode se imel po sklepu skličenega ga odbora baviti s sledečimi resolucijami: 1. jedno resolucijo glede kalendra, 2. jedno o jezuitih, 3. jedno v šolskih zadevah, 4. jedno v gospodarskem oziru in slednjič 5. jedno v zadevah prihodnjih deželnozbornskih volitev. Oficijelna razglasila odbora priobčila se bodo ta teden v rusinskih listih.

Iz **Bosne in Hercegovine**: „Nemzetu“ se poroča iz Sarajeva da se je v Rimu posrečilo dognati difference mej nadškofom Stadlerjem in bosenskim frančiškani. Pod turško vlado bile so namreč katoliške zadeve vse v rokah oo. frančiškanov, kateri so imeli tudi pravico nastavljanja župnike in vzprejemati dotične dohodnine. Po preustroji bosenske cerkve so bili oo. frančiškani voljni nekoliko župnij prepustiti nadškofu, ta pa je zahteval vse. Sedaj se je to vprašanje v Rimu rešilo, vsled česar obdrže oo. frančiškani 39 žup; oddajo pa jih 34, ampak dobivajo še vedno odnosno dohodnino. — Begunci, ki se vračajo iz Črnogore v Hercegovino, repatrijujejo se v okrožjih Bilek, Trebinje in Gačko. Doslej je došlo v Hercegovino dvanajststo duš z ženami in otroci. Okrožni predstojnik Mostarski, Major Sauerwald, podal se je v rečene okraje, prej pa je pozdravil kneza črnogorskega v Nikšiću.

Vnanje države.

Iz **Cetinja** poroča se „Pol. Corr.“, da bode knez Nikita črnogorski, potujoč k slavnostim kronanja, počenšim z dnem 27. maja v Moskvi, oglasil se tudi na Dunaji, kjer se bode mudil kakih osem dni. Domov grede bode šel baje tudi skoz Dunaj.

Carjev ukaz **ruskemu** upravljajočemu senatu nalaga, da se ima jeden njega del začasno preložiti v Moskvo, za časa kronanja, da bode ondu mogel promulgirati manifeste, ukaze in carske naredbe ter reševati tekoče zadeve. Naredba ministra za notranje stvari določuje, da se ima na povelje carjevo iz vsakega okraja poslati po jeden kmet kot zastopnik kmetskega stanu h kronanju v Moskvo, čegar program je tak-le: V dan 10. (22.) maja slavnosti ubod carja s carico, dne 23. blagoslovljenje zastave, 24. 25. in 26. staroobičajni posti. V 26. dan se bodo prenesli državni insigniji, 27. bode kronanje, 28. čestitanja kneževstva, diplomatskega zbora in visokih državnih dostojanstvenikov, 29. vojaštva in 30. drugih kategorij. V dan 31. maja in 1. junija svečani obedi, 2. junija ljudska veselica, 3. junija obiskovanje Sergijevega samostana, dne 5. junija diner, 6. bal, 7. blagoslovljenje Izveličarjeve cerkve, 9. junija vojaški pregled, dne 10. vrnitev v Petrograd. Spored teh slavnostij se ne bode spremenil, tako se zatrjuje, pač pa je mogoče, da se prelože.

Španija in Angleška imati, kakor se razvidi iz priobčenih listin diplomatskih, zanimljivo pravdo o pravicah gibraltarskih vod. Anglija zahteva si pomorsko pravosodje nad tremi miljami okolu gibraltarske skale, Španija pa smatra to zahtevanje za pravno fikcijo, staro jedva 60 let, ki je nastala v glavi Canninga pa se v Utrechtski pogodbi ni podkrepila. Obravnave o tej točki mejnarnodnega prava so trajale pet let in jih je konečno prekinil lord Granville, kajti niti on niti ikoji Anglež ni mogel pritrditi, da bi bila posest Gibraltara mogoča brez sosednjih pobrežnih vod. Za Španjce pa je omejitev vodne črte zato važna, ker jo potrebujejo pri preganjaji tihotapcev.

Dopisi.

Iz Radoslavec 26. aprila. [Izv. dop.] Na dopis slav. c. kr. okrajnega glavarstva imam dostaviti, ka moja izjava v štev. 84 „Slov. Naroda“ ni bila gledé na imenovano pritožbo „hudobno popačena“ kakor se mi očita, marveč vseskozi istinita in opravičena. Slavnemu c. kr. okrajnemu glavarstvu je bilo dobro znano, da je volitvena pritožba bila že zaradi tega ničeva, ker je bila podpisana od dveh Alojzijeve Vrbnjakov kot neposestnikov, a pet drugih podpisov bilo je brez vednosti posestnikov ponarejenih, to je tedaj 7 izmej 12 podpisanih Kuršenskih posestnikov.

Ako smo tedaj na to, da se je vender taka ponarejena pritožba sprejela, sumili, da je temu še kak drug vzrok, bilo je čisto opravičeno.

Dalje se mi tudi predbaciva „laž“, da je uradnik M. v nekej občini 24 gld. za občinsko volitev zaračunal, in da že „dve perijodi“ vse občine same svoje volitve opravljajo.

Na to imam dostaviti, da slavno c. kr. okr. glavarstvo tega stavka ni prav razumelo, ker tam se ne čita, da bi uradnik „M.“, ampak, da je uradnik v občini M. (in to trdim, kakor kaže občinski račun l. 1877) brez malih krajcarjev zaračunal imenovano vsoto.

Dalje se tam tudi nahaja stavek od slavnega c. kr. okrajnega glavarstva, da baje že dve perijodi občine same vse svoje volitve opravljajo, koji ne more se resničnim smatrati, ker je ravno v naši občini Radoslavski uradna pobotnica od c. kr. okrajnega glavarstva v znesku 15 gld., katere je g. okrajni komisar Tax za ondoto občinsko volitev zaračunal. Božič Anton.

Domače stvari.

— (Definitivni program o priходу Nj. Veličanstva.) Presvitli cesar pride v sredo 11. julija ob 1/2 5. uri popoldne v Ljubljano, kjer ostane v četrtek, petek in soboto ter pregleda vse zavode in javne naprave. V četrtek slovesna sv. maša, **potem vzprejem deželnega zbora**. — V nedeljo zjutraj ob 6. uri odpelje se cesar v Logatec in Idrijo, od koder se

govoril je Saveljič: „ako boš moral vse stvari z nova napraviti, potem boš videl, je li res smešno.“

Hitel sem v popovo hišo, da bi videl Marijo Ivanovno. Popinja srečala me je z žalostno novico. Po noči jo je hudo mrzlica tresla. Celo noč se jej je mešalo. Popinja peljala me je v sobo. Tiho šel sem k njenej postelji. Premena na njenem obrazu me je jako potrla. Ni me spoznala več. Dolgo stal sem pri njej, in nesem poslušal ne očeta Gerasima, ne njegove dobre žene. Otožne misli naudajale so me. Stanje uboge sirote brez varstva, zapuščene sredi hudobnih puntarjev in moja brezmožnost sta me mučili. Največ skrbij mi je napravljial Švabrin. Sedaj, ko mu je dana oblast od samozvanca in je poveljnik trdnjave, kjer biva nesrečno dekle — nedolžni predmet njegovega sovraštva — utegnil bi se odločiti na vse. Kaj sem hotel? Kako jej pomoči? Kako jo osvoboditi od vraga? Ostalo mi je samo jedno sredstvo: sklenil sem še to uro odpotovati v Orenburg, da bi, kolikor je moč, pospešil osvobojenje Belogorske trdnjave. Poslovil sem se od popa in njegove soproge, priporočil jima njo, ki sem jo že štel za svojo ženo. Prijel sem roko uboge deklice in jo poljubil, roseč jo s solzami. „Z Bogom,“

je rekla popinja, ki me je spremila iz hiše: „z Bogom, Peter Andrejič. Morda se vidimo v boljšem času. Ne pozabite nas in često nam pišite. Uboga Marija, razen vas sedaj nema ne tolažbe, ne pokrovitelja.“

Odšel sem na trg, tam obstal sem jeden trenutek, pogledal na vešala in priklonil se njim, potem sem pa odpotoval v Orenburg; spremljal me je Saveljič, ki se ni hotel ločiti od mene.

Šel sem ves zamišljen, kar zaslišim za seboj ropot konjskih kopit. Ozrl sem se nazaj in videl, da je iz trdnjave dirjal kozak na konji in peljal družega konja za uzdo, ter dajal mi z roko znamenja. Obstal sem in hitro spoznal našega narednika. Ko me je dotekel, zlezel je s konja in dal meni uzdo družega rekoč:

— Vaše blagorodje! Naš oče pošlje vam tega konja in kožuh s svojih pleč (k sedlu bil je privezan ovčji kožuh). In daruje vam pol rublja . . . a jaz sem ga zgubil po potu: odpustite mi veliko.

Saveljič pogledal ga je po strani in zamrmral:

— Zgubil po potu! Kaj ti pa cvenka v žepu? Nesramnež!

— Kaj mi cvenka v žepu? odgovoril je kozak pogumno. Bog te sprejmi starček! Tu v žepu žvenklja uzdica, pa ne pol rublja.

— Dobro, rekel sem, in tako naredil konec prepiru. Povej, da se jaz zahvaljujem temu, kdor te je poslal; a zgubljeni denar poišči na ovratnem potu in imej ga za vodko.

— Zahvaljujem se vam vaše blagorodje, odgovoril je obračajoč svojega konja: vedno bodem za vas Boga molil.

To izgovorivši oddirjal je nazaj, držeč se a jedno roko za žep in čez jedno minuto ga nesem več videl.

Jaz sem oblekel kožuh in usel se na konja, sebi za hrbet posadil sem Saveljiča.

„Zdaj vidiš, gospod,“ rekel je starec: „da nesem zastoj podal sleparju prošnje. Da si baškirska kleka in ovčji kožuh nesta polovico tega vredna, kar so pokrali nama in kar si mu dal ti sam, a vse je dobro; od hudega psa je dosti, če dobiš čop dlake.“

X. Poglavlje.

Oblega mesta.

Ko šva prišla v Orenburg, videla sva cele trope hudodelnikov z obritimi glavami, z neznanimi

vrne popoldne nazaj. — V ponedeljek odpelje se ob 7. uri zjutraj v Kamnik, od tod v Kranj, kamor dospe ob 1. uri popoldne. Od tod po železnici v Lesce, Begunje in zvečer na Bled.

— (Dnevni red mestnega odbora seji), katera bode v torek 1. dan maja 1883 leta ob 5. uri popoldne v mestni dvorani. I. Naznanila prvosedstva. II. Personalnega in pravnega odseka poročila: 1. o izvršenih letošnjih dopolnilnih volitvah za mestni odbor: a) o volitvi III. volilnega razreda; b) o volitvi II. volilnega razreda; c) o volitvi I. volilnega razreda. 2. o volitvi podžupana. 3. o volitvi odsekov mestnega odbora.

— (Pismo dra. Legera). Akad. društvo „Slovenija“ na Dunaji poslala je profesorju dru. Legerju zaupno pismo, v katerem izreka se priznanje za njega spis „Laybach et le peuple slovène“. Na to odgovoril je te dni dr. Leger iz Pariza s pismom, katero glasi se v slovenskem prevodu takole: „Gospodje! — Vrlo ganejo me simpatije članov „Slovenije“, zato prosim Vas, vzprejmite srčno mojo zahvalo. Štel sem si v srečo, opozoriti svoje rojake na lepo Vašo deželo. Ljubljana utisnila je v me najlepše spomine. Morda bodem kedaj v stanu, priti zopet tja doli. Za sedaj prosim Vas, izporočite Slovincem moje prisrčne pozdrave. Predraga mi bo vsaka prilika, kadar Vam bodem mogel storiti kako uslugo. — Bodite gospodje uverjeni vseh simpatij Vašega preudanega Phil. dr. Leger m/p.“

— (Profesorski izpit) iz klasične filologije napravila sta na dunajski univerzi oni teden dva Slovenca: g. Franjo Novak s Kranjskega, in pa g. Matej Suhač s Štajerskega.

— (Gg. odborniki „Sokola“) vabijo se najuljudneje k seji, katera bode danes ponedeljek dne 30. aprila t. l. zvečer ob 8. uri v čitalnični pevske sobi (I. nadstropje). — Radi važnih obravnavanj prošeni so vsi čl. gg. odborniki, da se izvolijo navedene seje udeležiti polnoštevilno.

— („Ljubljanskega Zvona“) peta številka izšla je danes.

— (Kočevska pošta) prevrnila se je večeraj popoldne tako nesrečno, da sta bili dve v njej sedeči ženski prav močno poškodovani in so obe prepeljali v bolnico.

— (Izredni občni zbor celjske posojilnice) dne 29. t. m. je nasvet ravnatelja, naj se omejeno poročstvo spremeni v neomejeno, jednoglasno sprejel kot sklep ter ravnateljstvo pooblastil, dotične točke sedanjih pravil primerno predrugačiti. Posojilnica šteje že sedaj več nego 500 udov, večidel kmetske posestnike.

— (Avancement v c. kr. armadi.) Vladni „Wiener Zeitung“ povzamemo v tem oziru le to, kar se tiče c. kr. polkov, ki imajo nabiralne okraje mej Slovenci in sicer za 17. pešpolk baron Kuhn (Ljubljana), za 22. pešpolk baron Weber (Trst), za 47. pešpolk baron Beck (Maribor), za 87. pešpolk

knez Hohenlohe-Schillingsfürst (Celje), za 97. pešpolk (Pulj, nabiralna okraja Kranjsko in Primorsko), za 7. in 19. lovski bataljon (Kranjsko) in kar je v drugih polkih imenovanih Slovincem znanih vojakov. Podpolkovnikom v 17. pešpolku imenovan je major generalnega štaba Edvard Reitz, ki je že dozdej služboval v polku; pri konjici pa: Leo grof Wurmbbrand-Stuppach, huzarskega polka št. 6., sin v Šiški bivajočega grofa Wurmbbrand. Majorjem imenovan je stotnik I. reda 17. pešpolka, Alojzij Tornago, kateri je bil mnogo let adjutant polka pri lastitelju našega domačega polka FZM. baronu Kuhnu, in sicer pri polku št. 20. Dosedanji proviziorni vodja c. kr. fabrike za smodnik v Kamniku, stotnik Edm. Allexin, imenovan je majorjem in definitivnim poveljnikom c. kr. fabrike za smodnik. Stotnikom prvega razreda imenovani so sledeči stotniki drugega razreda, pri pešcih: Anton Heidler, pri 47. polku; Josip Gressel, naš rojak, pri 41. pešpolku; Fran Bude in Julij Weinger pri 97. pešpolku. Stotnikom drugega razreda imenovani so nadlajtenanti: Lovro Janšek in Karl Gabrijel, oba 47. pešpolka; Alfred Beck, 17. pešpolka; Ferdinand pl. Hugelmann, 87. pešpolka; Alojzij Nahlik, 97. pešpolka, vsi v svojih dosedanjih polkih. Nadčastnikom imenovani so častniki: Albert Rosovič, Franjo Mansutti, Emil Mazorana in Friderik Hasch, vsi štirje 22. pešpolka; Angel vitez Jedinca, 87. pešpolka in Filip Liebezeit, 47. pešpolka. Častniki imenovani so kadetje: Karol Scotti, 47. pešpolka; J. Rüpfel, 17. pešpolka; Jurij Cora, 22. pešpolka; Oskar baron Siber, 17. pešpolka; Miha Skočir, 47. pešpolka; Adolf Příbyl, 97. pešpolka; Vilj. Heinz, 87. pešpolka; Ludovik Ditrih, 22. pešpolka; Vilj. Weingart, 17. pešpolka in Ivan Rzihanzek, 22. pešpolka. Pri lovcih so častnikom imenovani kadetje: Hugo Boross, 19. lovskega bataljona in Ivan Helversen, 7. lovskega bataljona. Pri konjici imenovan je častnikom: kadet Viljem grof Wurmbbrand-Stuppach, v dragonskem polku grof Neipperg št. 12. Pri pijonirskem polku imenovan je častnikom: kadet Fr. Eržen, brat umrlega slovenskega pisatelja Viktorja Eržena. V rezervi imenovani so nadčastniki: Josip Muha, Friderik Pollaj in Ivan Rossetti de Scander, vsi trije v 17. pešpolku. Pri rezervi konjice imenovan je nadčastnikom: častnik Hugo princ Windischgrätz v huzarskem polku št. 7, princ Friderik Kari pruski. Štabnim zdravnikom imenovan je polkovni zdravnik dr. Franc Štangl, ki pride v vojaško bolnico v Ljubljano.

— (Pogled v veliko banko) nam daje letno poročilo avstrijske „Länderbank“. Mej drugimi vsotami nabijamo, da znašajo plače vsega osebja na leto 267.070 gld. 69 kr. Za najemnuo, za pisarniške potrebščine, „Präsenzmarke“ in druge stroške trebalo je v preteklem letu 248.759 gld. 91 kr.

za davke in pristojbine 651.755 gld. 54 kr. Bilančni konto znaša 88.599.096 gld. 96 kr., gotovina v blagajnicah 1.881.157 gld. 20 kr., v menjicah 12.431.929 gl. 04 kr., v efektih 7.845.703 gl. 57 kr. V menjicah je razen Avstrije največji promet v Anglijo (954.338 gl. 23 kr.), zatem v Rusijo, Nemčijo, Holandežko itd.

— (Moč ljubezni.) V Bitežih nad Grgarjem je trkal pretekli teden v noči od nedelje do ponedeljka neki mladenič na vrata deklice, ki je prebivala sama v neki hiši. Ker trdosrčna ni hotela uslišati njegove prošnje, da bi mu odprla, jej je hišo zažgal, ki je popolnem pogorela. Hudobneža so odpeljali v Kanal, ker premišluje moč ljubezni v okrajni ječi. „Soča“.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Berolin 29. aprila. Vesti v časopisih, da namerava minister dela Maybach odstopiti, so neistinite. — Schulze-Delitsch je umrl.

Toulon 29. aprila. Od vojne ladije „Ocean“ odpluli čoln, v katerem je bilo 17 mornarjev, prišla je močna sapa, da se je potopil. Deset mornarjev bilo je rešenih, sedem jih je utonilo.

Kajira 29. aprila. Uradni list proglašja novo egiptovsko ustavo.

Portsaid 30. aprila. Povodom Velikonočnih praznikov nastal je mej Grki in Arabci boj, pri katerem je bilo več Grkov, Arabcev in egiptovskih žandarjev ubitih in ranjenih. Angleški vojaki in angleški mornarji obkolili so grško cerkev, da jo varujejo. Grški konzul ubežal je na krov angleške ladije „Falcon“. Zdaj zopet mir.

Meteorološko poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
27. aprila	7. zjutraj	732-87 mm.	+ 4-0°C	sl. vzh.	jas.	0-00 mm.
	2. pop.	730-46 mm.	+ 16-7°C	z. jz.	jas.	dežja.
	9. zvečer	730-42 mm.	+ 9-6°C	z. jz.	d. jas.	
28. aprila	7. zjutraj	729-82 mm.	+ 6-6°C	sl. gor.	obl.	0-20 mm.
	2. pop.	727-59 mm.	+ 15-2°C	sl. vzh.	obl.	dežja.
	9. zvečer	725-00 mm.	+ 10-6°C	brevz.	obl.	
29. aprila	7. zjutraj	721-73 mm.	+ 9-6°C	brevz.	obl.	4-00 mm.
	2. pop.	718-46 mm.	+ 18-3°C	sl. gor.	d. jas.	dežja.
	9. zvečer	719-90 mm.	+ 13-2°C	brevz.	obl.	

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk je ostal večinoma povsod skoro nespremenjen; razdelitev še vedno precej nejednakomerna; razloček med maksimum in minimum se je za spoznanje zvišal. Temperatura se je nekoliko vzdignila ter postala normalna, po nekaterih krajih pa že nadnormalna; razloček med maksimum in minimum je ostal pri starem; temperatura postala je ekstremnejša. Vetrovi so bili še vedno precej močni, sicer pa tudi zelo spremenljivi; prevladovali so pa še vedno južni, sem pa tja tudi zahodni. Nebo zelo spremenljivo, največkrat deloma jasno; vreme nestanovitno, sem pa tja malo deževno.

obrazi, pokvečenimi z rabljevimi kleščami. Delali so utrdbe in nadzorovali so jih invalidi. Jedni so vozili v samokolnicah proč pesek, ki je napolnjeval nasip, drugi so pa z lopatami kopali zemljo. Pri vratih so naju ustavile straže in zahtevale potna lista. Ko je zvedel naddesetnik, da prideva iz Belogorske trdnjave, peljal me je naravnost k generalu.

Dobil sem ga na vrtu. Ogledoval je jablane, katerim je večerna sapa bila že odnesla listje, in ovijal jih s pomočjo starega vrtnarja s slamo. Njegov obraz kazal je mir, zdravje in zadovoljnost. Razveselil se me je in začel me je povpraševati o dogodkih, katerim sem bil priča. Povedal sem mu vse. Starec me je jako pazljivo poslušal, in mej tem obrezoval suhe veje. „Ubogi Miranov!“ vzdihnil je, ko sem končal svojo žalostno povest. „Škoda zanj, dober častnik je bil; in gospa Miranova bila je jako dobra dama, pa kako je ona znala gobe pripravljati! A kaj pa Maša, stotnikova hči?“ Povedal sem mu, da je ostala v trdnjavi pri popinj. „Aj, aj, aj!“ opomnil je general. „To je slabo, zelo slabo. Na disciplino razbojnikov se ni zanašati. Kaj bo z ubogo deklico?“ Odgovoril sem mu, da Belogorska

trdnjava ni daleč ter da se njega prevzvišenost pač ne bo obotavljala poslati vojsko tja, da osvobodi uboge prebivalce. General zmahnil je dvomljivo z glavo: „Počakajmo, počakajmo,“ rekel je, „o tem se bova že še pogovorila. Prosim te, pozneje pridi k meni na čašo čaja, danes bo pri meni vojni svet. Ti nam lahko poveš zanesljive vesti o tem roparji Pugačevu. Zdaj pa pojdi domov in se oddahni.“

Podal sem se v meni odkazano stanovanje, kjer je že Saveljič vse uredil, težko sem čakal naznačenega časa. Čitatelj si sam lahko misli, da sem točno prišel k vojnemu svetu, ki je bil tako odločiven za mojo osodo. Določeni čas bil sem že pri generalu.

Našel sem pri njem jednega civilnega uradnika, carinskega ravnatelja, če se prav spominam, debelega in rudečega starca v srebrom vezanem kaftanu. Jel me je popraševati o osodi Ivana Kuzmiča, katerega je nazivljaj kuma, večkrat je pretrgal moje pripovedovanje z dopolnilnimi vprašanji in npravnstvenimi opombami, katere so, če tudi neso kazale človeka izvedenega v vojnih stvarih, vendar pričale, da je prebrisan in moder. Mej tem so se zbrali drugi povabljeni. Ko so se usedli, prinesli so vsa-

cemu čašo čaja, in general je jako obširno razložil, zakaj da se gre. „Zdaj gospoda,“ nadaljeval je: „treba se je odločiti, kako se bomo vojevali s puntarji: ofenzivno ali defenzivno. Vsak teh dveh načinov vojevanja ima svojo dobro in svojo slabo stran. Ofenzivno vojevanje daje več upanja, da hitro razbijemo sovražnika; defenzivno je pa bolj gotovo in bolj varno... Tako pričnimo posvetovanje po zakonitem redu, to je začeni z mlajšim po činu. Gospod praporščik!“ nadaljeval je k meni obrnen: „povejte nam blagovoljno svoje mnenje.“

Ustal sem in v kratkih besedah opisal Pugačeva in njegove pristaše; trdil sem, da se samozvane ne bo mogel ustavljati državnej vojski.

Moje mnenje ni dopalo navzočnim činovnikom. Videli so v njem samo predrznost in repenčenje mladega človeka. Nastalo je mrmraje in slišal sem različno besedo: „mlekoses,“ ki jo je izustil nekdo bolj natihoma. General obrnil se je k meni in rekel smehljaje se: „Gospod praporščik! Prvi glasovi v vojnih svetih so vselej za ofenzivno vojevanje: to je že stara navada. Gospod sodnijski svetnik! povejte vi svoje mnenje.“ (Dalje prih.)

Loterijske srečke 28. aprila.

V Trstu: 37, 77, 23, 52, 61.
V Linci: 53, 80, 84, 87, 40.

Tržne cene v Ljubljani

dné 28. aprila t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	64
Rež,	5	4
Ječmen	4	71
Oves,	3	25
Ajda,	4	39
Proso,	5	4
Koruza,	5	60
Leča	8	—
Grah	8	—
Fižol	9	—
Krompir, 100 kilogramov	3	21
Maslo, kilogram	—	96
Mast,	—	88
Špeh frišen	—	70
„ povenen,	—	78
Surovo maslo,	—	85
Jajca, jedno	—	1 1/2
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	60
Telečje	—	48
Svinjsko	—	60
Kostrunovo	—	36
Kokoš	—	40
Golob	—	17
Seno, 100 kilogramov	2	86
Slama,	1	96
Drva trda, 4 kv. metre	6	—
„ mehka,	4	—

Dunajska borza

dné 30. aprila.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Papirna renta	78 gld.	75 kr.
Srebrna renta	79	10
Zlata renta	98	70
5% marčna renta	93	15
Akcije narodne banke	836	—
Kreditne akcije	310	60
London	119	75
Srebro	—	—
Napol.	9	50
C. kr. cekini	5	66
Nemške marke	58	50
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	119
Državne srečke iz l. 1864	100	168
4% avstr. zlata renta, davka prosta	98	55
Ogrska zlata renta 6%	120	15
„ 4%	89	30
„ papirna renta 5%	87	60
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	114
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	117	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	109	40
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104	75
Kreditne srečke	100 gld.	174
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	114
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	223	—

„Pesnij venec“

za glasovir uredil Viktor Parma.

V založbi podpisanega izšlo je s tem naslovom novo delo tega priljubljenega skladatelja, čigar ime je že znano po prijetnih skladbah Milica-polka in Jour-fixe-koračnica.

Cena 90 kr., po pošti 95 kr.

(250—10)

Iv. Giontini v Ljubljani.

V najem

se daje na dobrem prostoru v Ljubljani (259—5)

prodajalnica

z vso opravo za prodajo specerijskega blaga, ali pa se tudi oprava (stelaže itd.) takoj proda. — Natančneje o tem pove g. Lamovec. Pred škofijo št. 16.

Valvazor-jev

„Ehre des Herzogthums Krain“

prvotne izdaje

proda se za 30 gld. Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

(279—1)

H. HAUPTMANN,

v Ljubljani, v semeniskem poslopi.

Fabrikacija

(281—1)

različnih barv za hiše,
oljnatih barv, lakov in firnežev.

Prodaja na debelo in drobno.

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

Poslano.

(4—10)

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

najčistije lužne

KISELINE

poznate kas najbolje okrepljujuče piče,

! kas izkušan lek proti trajnom kašlju plućevine !
želodca boleti grkljana ! proti mēhurnim kataru,

kas ! elastioah za probavila

(PASTILLEN)

nalazi se kod Hinke Mattonija (Karlovi variu Českoj).

Vabilo

seji občnega zbora

okrajne posojilnice v Ljutomeru,

uknjiženega društva z neomejeno zavezo.

V posvetovanje in sklepanje pride:

1. Račun za leto 1882 z določilom o letnem pridobičku in odvezi načelstva zastran tega računa;
2. izločitev društvenih udov, ki društvenih pravil ne izpolnjujejo;
3. nadomestjenje 5 udov nadzornega svetovalestva;
4. volitev 3 udov v cenilno komisijo.

Seja bo v **ponedeljek 14. majnika t. l.** v šolskem poslopi v Ljutomeru in se začne ob 8. uri dopoldne. V Ljutomeru, dné 16. aprila 1883.

Ivan Kukovec,
načelnik.

Matija Zemljič,
denarničar.

Jože Gomilič,
preglednik.

(283)

Deček

z dobrimi šolskimi spričevali se v moji prodajalnici mešnega blaga takoj vzame za učenca.

J. Wagner,

(282—1) trgovec v Šmariji pri Jelšah (Štajersko).

FRAN VERŠEC,

c. kr. notar v Sevnici,

odprl je svoje

pisarno.

(280—1)

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Salicilni zobni prašek,

splošno priljubljen, vpliva zelo oživljajoče in napravi zobe blesteče bele, a 30 kr.

! Najnovejše spričalo. !

Vaše blagorodje!

Mnogo let vporabljam Vašo salicilno ustno vodo in salicilni zobni prašek z izvrstnim uspehom in priporočati ja morem vsakemu najtopleje. Pošljite zopet od vsakega 3 steklenice.

Spoštovanjem
(39—9) Anton Slama, župnik.

Vsa navedena sredstva ima vedno frišna v zalogi in jih razpošilja proti poštnemu povzetju

lekarna „pri samorogu“,

v Ljubljani, Mestni trg št. 4.

Rogaška

Slatina.

Spodnje Štajersko.

Južno žel. postaja:
Poljčane.

Glasovite kisline z glavberjevo soljo, gorko podalpinsko obnebe, slatina, železne kope, zdravilnica z mrzlo vodo. Glavno označenje: bolečni prebavilnih organov. Krasni izleti, topliški salon, godba, koncerti, tombola itd. itd. Prospekti gratis. Stanovanje in voda naj se naroča pri vodstvu. (110—2)

Najstarejša in najglasovitejša

firma za sukno

MORIC-a BUM-a

v Brnu

ponuja

za poletno sezijo:

Za celo obleko:

3 metre 20 ctm. dobrega brnskega blaga, meter po 1 gld. 50 kr., znaša 4 gld. 80 kr.
3 metre 20 ctm. boljšega brnskega blaga, meter po 2 gld., znaša 6 gld. 40 kr.
3 metre 20 ctm. finega brnskega blaga, meter po 2 gld. 50 kr., znaša 8 gld. — kr.
3 metre 20 ctm. finejšega brnskega blaga, meter po 3 gld., znaša 9 gld. 60 kr.
Potem zelo fino blago, po 3 gld. 50 kr. do 7 gld. meter.

Za jeden ogrtač:

2 metra 20 ctm. Coachmen-a ali pa drugačnega blaga za suknje, po 3 gld. meter, znaša 6 gld. 60 kr. Fino sukno za ogrtače od 3 gld. 50 kr. do 7 gld. 50 kr. za jeden meter.

Velika zaloga blaga za hlače in suknje po vsakej ceni.

Bogata izbér pravih, angleških popotnih plač, 3 metre 50 ctm. dolgih in 1 meter 60 ctm. širokih, 3 gld. 50 kr., iz čiste volne 5 gld. 25 kr., 6 gld. 50 kr. do 15 gld.

Vedno na prodaj vsakovrstno sukno za civil in vojaštvo, po vsakeršnej ceni.

Naročila izvršujem po poštnem povzetju najsolidnejše ter celo brezplačno, če presežejo vrednost 10 gld.

Uzorce pošiljam franco, krojačem karte z uzorci. (135—9)

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdečo sapo, napihnjenost, kisle podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper bolezni na vraniol, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajske cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešernovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J. Kupferschmied. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Črnomlju: lekar Ivan Blažek.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisneno besede: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljeno varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nimajo teh znakov istinitosti, naj se zavžejo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučaj takoj natančno, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (148—86)

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.